

Daderanalyse woninginbrekers

*Onderzoek naar criminogene kenmerken van verdachten van woninginbraken
in de gemeente Utrecht, aangehouden in de periode 2011-2013.*

Deel II: Aanvullende gesprekken met experts

Dr. Andrea Donker
Yoni Shem-Tov, MSc
Derk Alkema

Colofon

© Onderzoek uitgevoerd door het lectoraat Regie van Veiligheid, Kenniscentrum Sociale Innovatie, Hogeschool Utrecht, in opdracht van de Gemeente Utrecht.

Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het lectoraat Regie van Veiligheid. Het lectoraat Regie van Veiligheid aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
1. Inleiding.....	6
Opdracht van het onderzoek.....	6
Leeswijzer	6
2. Onderzoeksmethode.....	7
Doel	7
Vorm.....	7
Respondenten en contact	7
Gegevensverzameling	7
Privacy	8
3. Resultaten	9
Wijkagent wijk A.....	9
Eigen ideeën categorisering.....	9
Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk.....	9
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	10
Informatiebehoefte.....	11
Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012	11
Wijkagent wijk B.....	12
Eigen ideeën categorisering.....	12
Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk.....	12
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	13
Informatiebehoefte.....	14
Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012	14
Wijkagent wijk C.....	14
Eigen ideeën categorisering.....	14
Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk.....	14
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	15
Informatiebehoefte.....	16
Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012	16
Wijkagenten wijk D	17
Eigen ideeën categorisering.....	17
Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk.....	17
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	18
Informatiebehoefte.....	19
Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012	19
Reclasseringsmedewerker Reclassering Nederland, regio Utrecht (E)	19
Eigen ideeën categorisering	19

Reactie en aanvulling vanuit de eigen werkzaamheden	19
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	20
Informatiebehoefte	21
Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012.....	21
Medewerker Reclassering Nederland (F)	21
Eigen ideeën categorisering	22
Reactie en aanvulling vanuit de eigen werkveld	22
Aanvullingen vanuit de eigen expertise	22
4. Resultaten: reactie op conclusies uit deel 1	24
Bevindingen van de wijkagenten	25
5. Conclusies.....	26
Literatuurlijst.....	28
Bijlage I interviewleidraad.....	29

Voorwoord

Voor u ligt het tweede deel van de rapportage van het onderzoek naar daderanalyse van woninginbrekers. In het eerste deel is verslag gedaan van de eerste verkenning naar de mogelijkheden te komen tot een categorisering van verdachten van woninginbraak.

In dit tweede deel worden de resultaten gepresenteerd van de interviews die gehouden zijn met experts ter aanvulling op de conclusies uit het eerste deel van dit onderzoek.

De geïnterviewde experts waren direct betrokken bij het tegengaan van woninginbraak in Utrecht stad, of in één geval meer indirect betrokken vanuit landelijk beleidsmatig perspectief. Het gaat om werknemers van de politie en van Reclassering Nederland. Onze dank gaat uit naar deze experts die allen bereid waren op korte termijn met ons te praten.

Andrea Donker
Utrecht, oktober 2014

1. Inleiding

Opdracht van het onderzoek

De gemeente Utrecht heeft in samenwerking met de politie Utrecht, het lectoraat Regie van veiligheid van de Hogeschool Utrecht gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheid tot het ontwikkelen van praktisch bruikbare daderprofielen van verdachten van woninginbraak. De tactisch/strategische aansturing van het onderzoek is belegd in de gemeentelijke regiegroep woninginbraak van de gemeente Utrecht.

De opdracht is opgesplitst in de volgende twee doelen, waarbij nadrukkelijk geldt dat het eerste doel het hoofddoel is.

1. Het eerste doel van de opdracht is om te komen tot inzicht in mogelijkheden tot categorisering van de daderpopulatie van de Utrechtse woninginbraken op basis van BVH data en aanvullende gesprekken met experts.
2. Daarnaast hopen politie en gemeente Utrecht in de uitkomsten van het onderzoek aanknopingspunten te vinden voor de verklaring van het uitzonderlijk gunstige verloop van het aantal woninginbraken in 2012 (laag in voorjaar/zomer en verhoudingsgewijs slechts lichte toename in de laatste donkere maanden van het jaar).

Dit onderzoeksrapport presenteert de resultaten van de *aanvullende gesprekken met experts*. Bij deze gesprekken is ook gevraagd naar de mening van de experts ten aanzien van het verloop van het aantal woninginbraken in 2012 (doelstelling 2).

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk wordt beknopt de gevolgde methode rond de interviews beschreven. In hoofdstuk 3 is per respondent aangegeven wat de strekking was van zijn of haar antwoorden. In hoofdstuk 4 is weergegeven in welke mate respondenten zich herkenden in de conclusies uit het eerste deel van de rapportage. Ten slotte zijn in hoofdstuk 5 de conclusies beschreven.

2. Onderzoeksmethode

Doel

Het doel van dit deel van het onderzoek is om middels gesprekken met experts op het gebied van woninginbraak een indruk te krijgen van de mate waarin de conclusies uit deel 1 herkenbaar zijn voor experts in het algemeen en (indien toepasselijk) specifiek voor de eigen wijk. Ook is geprobeerd een eerste indruk te krijgen van de informatiebehoefte van experts om daarmee zicht te krijgen op relevante vervolgstappen. Daarnaast is gevraagd naar de opinie over de daling in 2012.

Vorm

De gehanteerde methode is die van het semi-gestructureerde interview, dat wil zeggen een interview aan de hand van een interview-leidraad (Verhoeven, 2011). Ieder interview kende een vaste lijst met onderwerpen die zoveel mogelijk op eenzelfde wijze aan de respondent zijn voorgelegd. De onderwerpen lagen van tevoren vast, maar het was aan de onderzoeker om een correcte volgorde van topics te hanteren. De respondenten hebben de onderwerpen niet van tevoren kunnen voorbereiden en werden tijdens het gesprek voor het eerst geconfronteerd met de vragen van de onderzoekers.

De respondenten werden geselecteerd op basis van hun expertise in hun dagelijks werk. Daarmee is ook gebruik gemaakt van 'het expertinterview', zoals beschreven in Billiet en Waage (2006: 323). In bijlage 1 is de interview-leidraad weergegeven.

Respondenten en contact

De lijst met experts vanuit de politie werd samengesteld en inclusief contactgegevens aangeleverd door projectleider High Impact Crime, Alfred Folkeringa. De onderzoekers hebben waar mogelijk telefonisch contact gezocht met de experts. Was het niet mogelijk om hen telefonisch te bereiken, dan werd er gekozen voor het sturen van een e-mail. Sommige experts bleven na herhaaldelijk mailen en bellen onbereikbaar. Met de experts die wel konden worden bereikt werd een afspraak gemaakt voor een *face-to-face* interview. In verband met een kleine lijst respondenten en een zeer beperkte tijdspanne voor de dataverzameling werd in e-mailcontact duidelijk gestuurd op een afspraak op zeer korte termijn. In de e-mail is ook gevraagd of de respondent er bezwaar tegen had als het gesprek zou worden opgenomen met audioapparatuur. Vooraf zijn de respondenten geïnformeerd over de geschatte duur van het gesprek van ongeveer 45-60 minuten.

Gegevensverzameling

Het eerste interview vond plaats op maandag 8 september en het laatste interview werd afgenomen op dinsdag 30 september. Hiermee komt de spreiding van de interviews op 3 weken en één dag. Tegen het einde van september ontvingen de onderzoekers nog een reactie van een wijkagent, maar wegens tijdsgebrek was het niet mogelijk een interview met deze wijkagent te kunnen plannen.

Vier van de interviews vonden plaats op diverse politiebureaus in de stad Utrecht, twee interviews werden afgenomen op locatie bij Reclassering Nederland. Telkens is gekozen voor een afgesloten ruimte, zodat de gesprekken plaats konden vinden met gedempt omgevingsgeluid. Hierdoor kon optimaal gebruik worden gemaakt van audioapparatuur om het interview naderhand uit te werken.

Het eerste interview werd niet met audioapparatuur opgenomen, maar werd nagenoeg volledig meegeschreven door de interviewer. De daaropvolgende interviews werden met instemming van de

respondent met audio-apparatuur opgenomen, zodat de onderzoekers de interviews in een later stadium nauwkeurig konden uitwerken.

Voordat de interviews begonnen heeft de onderzoeker zich voorgesteld en een korte introductie gegeven over de achtergrond van het onderzoek en de noodzaak van input van de geïnterviewde in het gesprek. Daarna werd de respondent er nogmaals op geattendeerd dat er gebruik werd gemaakt van audio-apparatuur om het gesprek op te nemen. Bovendien werd vermeld dat de opname zou worden gewist zodra de interviews waren uitgewerkt. Ter ondersteuning van de audio-opname werd de hoofdlijn van het gesprek in steekwoorden meegeschreven.

Het eerste interview vond plaats met twee respondenten tegelijk. Deze situatie ontstond doordat de leidinggevende van de expert graag wilde aansluiten en tegelijkertijd ook op de respondentenlijst stond. De onderzoeker heeft op dat moment besloten om één gecombineerd interview te houden met twee respondenten. Dit leidde ertoe dat de geplande tijd van 60 minuten werd overschreden.

Eén interview werd met goedkeuring van de respondent afgenomen door twee onderzoekers. Doordat in desbetreffend interview twee onderzoekers vragen formuleerden werd de respondent uitgedaagd om meer te vertellen. Hierdoor was dit gesprek ook niet binnen de afgesproken tijd afgerond.

Vanwege de tijdsdruk zijn de uitwerkingen van de interviews niet ter verificatie neergelegd bij de respondenten.

Privacy

Om de privacy van de experts te waarborgen worden zij niet met naam gepubliceerd in deze rapportage en zijn de uitwerkingen per persoon geanonimiseerd.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk zijn de resultaten per respondent weergegeven waarbij in deze verslaglegging dezelfde structuur is gehanteerd als tijdens het interview met de interview-leidraad (zie bijlage). Deze structuur komt beknopt op het volgende neer:

- Eerst wordt gevraagd naar de eigen ideeën over categorisering van woninginbrekers;
- gevolgd door de reactie op de gevonden categorisering, inclusief aanvullingen vanuit de eigen wijk;
- daarna volgen aanvullingen vanuit de eigen expertise;
- behoefte aan specifieke informatie (gevraagd aan de hand van de tabel 7.5; zie bijlage 1);
- en ideeën ten aanzien van de daling in 2012.

Wijkagent wijk A

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema en Yoni Shem-Tov op één van de Utrechtse politiebureaus op 18 september 2014.

Eigen ideeën categorisering

De wijkagent maakt onderscheid tussen een gelegenheids- en beroepsinbreker. De beroepsinbrekers zijn vaker de volwassenen. Het is lastig om vast te stellen wanneer iemand nu voldoet aan de categorie van 'beroepsinbreker'. Om te bepalen wanneer iemand een beroepsinbreker is, is het ook belangrijk om te kijken naar het motief voor een inbraak.

De verhouding tussen solo-inbrekers en groepsverband is in deze wijk heel scheef, zo komt het plegen in groepsverband vaker voor. Dit komt vooral door groepsdruk en groepsprocessen. Een grove schatting is dat ongeveer 15% van de verdachten alleen op pad gaat. De overige 85% 'struinen' locatie per locatie af. Als ze jong zijn dan plegen ze nog in de eigen wijk. Rond een jaar of 18 plegen ze ook inbraken buiten hun eigen woongebied, dit heeft een aantal redenen. Zo zijn ze op oudere leeftijd al bekenden van de politie in de wijk geworden en wordt het hen te heet onder de voeten. Daarnaast zijn ze door het behalen van hun rijbewijs ook veel mobieler, waardoor ze naar buiten kunnen trekken en dit lucratiever is. Omdat de delinquenten vanaf 18 jaar vaker in het buitengebied te vinden zijn, ontstaat er in de wijk een gat en die wordt opgevuld door een nieuwe groep jeugd die het terrein overneemt. Het kan ook wel worden beschouwd als een soort ladder die kan worden opgeklommen: eerst in de eigen wijk de fijne kneepjes leren, daarna naar het buitengebied.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk

De wijkagent geeft aan dat de groep verdachten in zijn wijk een homogeen gezelschap is qua afkomst en leeftijd. De één ontwikkelt zich echter anders dan de ander want zo is de één meer een generalist en de ander een specialist. Homogeniteit op basis van soort en aantal strafbare feiten constateert hij minder. Wel ondersteunt hij een verband tussen de startleeftijd, variëteit en frequentie.

Startleeftijd

De wijkagent vindt het lastig om een gemiddelde leeftijd te geven voor de eerste betrokkenheid van jongeren bij een delict. Sommige jongeren komen in beeld als ze 14 of 15 jaar oud zijn, maar er zijn ook jongeren die rond hun 12e levensjaar in beeld komen. Het gaat dan over geregistreerde feiten, maar dan is het nog onzichtbaar wat er zich vooraf al heeft afgespeeld.

De startleeftijd voor het plegen van een woninginbraak ligt gemiddeld op 14 à 15 jaar, maar er gaat ook een fase aan vooraf in het voorverkennen als onderdeel van het inbreken. Vooral de hele jonge jongens doen dit (12-14 jaar) en geven dan informatie door aan de oudere jongens. Het percentage volwassenen dat start ligt veel lager, dit komt vooral door de samenstelling van de wijk. Een schatting is dat 1% van de verdachten pas op een volwassen leeftijd (25 jaar en ouder) voor het eerst wordt aangehouden.

Leeftijdscategorie

De meeste verdachten voor woninginbraak in de eigen wijk vallen onder de leeftijdscategorieën adolescentie en jongvolwassenheid.

Variëteit

Er bestaat een standaardcarrière die een variëteit laat zien: van vernieling en baldadigheid tot een winkeldiefstal. Vervolgens kan de route van hun criminele carrière anders worden. De één gaat bijvoorbeeld tassen stelen of telefoons gappen. De ander pleegt een straatroof en vervolgt z'n pad met inbreken. Sommigen gaan door tot het plegen van een overval. Er zijn ook wel groepen die zich specifiek bezighouden met woninginbraken, maar in deze wijk minder. De vaste groep woninginbrekers zou volgens zijn gevoel wel verantwoordelijk kunnen zijn voor de meeste woninginbraken. Er zijn dus ook typische woninginbrekers. De wijkagent vermoedt dat 'de woninginbreker' ook nog andere delicten pleegt en zich niet alleen richt op woninginbraken.

Frequentie

De wijkagent wist niet goed hoe hij een 'beroepscrimineel' moest omschrijven. Hij vond dat wanneer iemand in drie verschillende categorieën zit en hoog frequent is, dat men dan kan spreken van een beroepscrimineel.

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

De wijkagent vindt het bijzonder als je een jongere in zijn wijk aantreft die nog nooit in aanraking is geweest met de politie. De cultuur in zijn wijk kenmerkt zich door een 'buiten-hang- cultuur'. Vriendjes komen niet bij elkaar thuis en ouders houden geen toezicht, waardoor het voor de ouders slechts in mindere mate bekend is waar hun kinderen zijn en wat ze uitspoken.

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

De opvoeding voor een kind is de belangrijkste factor om te voorkomen dat een persoon crimineel gedrag vertoont. Negatieve factoren liggen vooral op straat omdat de drempel voor bepaalde negatieve gedragingen in een groep steeds lager wordt. De verleidingen voor jongeren in zijn wijk zijn erg groot en een strakke opvoeding is volgens hem dan ook essentieel. In zijn wijk gaat het al mis als ouders niet participeren in de samenleving en niet naar ouderavonden komen. De ouders die het erg vinden dat hun kind strafbare feiten pleegt en er oprecht van balen, daar kan de politie nog wel wat mee.

In zijn wijk wonen veel Marokkaanse gezinnen, waarvan een deel van de ouders de opvoeding moeilijk aankan. Buitenstaanders denken dat de islam heel streng is, maar de ouders hebben juist niets te vertellen. De kinderen lopen over hun ouders heen. De 'oudere' jongeren (15-16) vormen een verkeerd voorbeeld voor de hele jonge jongens (10-11). Je moet als kind heel sterk zijn om daar tegen bestand te zijn, want het is een vorm van groepsdruk en beïnvloeding. Door de oververtegenwoordiging van de Marokkaanse populatie in de wijk, ligt het percentage verdachten met een Marokkaanse (1e en/of 2e) nationaliteit hoger dan in andere wijken, vermoedelijk rond de 90%.

LVB

De wijkagent durft geen percentage te geven maar vindt dat veel verdachte jongeren een laag IQ hebben. Hij spreekt dan over jongeren met een LVB status. De jongens op straat lijken super intelligent. Ze spreken de taal van de straat en hebben straat-intelligentie. Maar zodra je ze naar andere dingen vraagt dan kunnen ze er geen normaal antwoord opgeven. Dit geldt ook voor jongeren die betrokken zijn bij woninginbraak.

Woon- en verblijfplaats

Jongeren hebben vaker een vaste verblijfplaats. Als ze ouder worden schrijven ze zich vaak in op een postadres op de Voorstraat, Oudegracht, Oudenoord, St. Jacobsstraat etc. Ze staan als zwervend/dakloos geregistreerd, maar dat hoeft niet te betekenen dat ze dit ook zijn. Soms wonen ze dan alsnog bij hun ouders.

Woonwijk versus pleegwijk

De wijkagent herkent het beeld dat de meeste verdachten van woninginbraak in Zuid-West, Vleuten-De Meern, Noord-West of Overvecht wonen. De jonge woninginbrekers van 14 tot 17 jaar oud plegen de woninginbraken voornamelijk in de eigen wijk. Ze zullen niet zo snel naar Overvecht gaan omdat daar al andere groepen aanwezig zijn. De wijkagent sluit niet uit dat de jongeren in zijn wijk wel inbreken in Leidsche Rijn, dat is min of meer nog onontgonnen gebied.

Sociaal economisch status

In de wijk wonen veel mensen met een laag sociaal economische status. Maar het gaat niet specifiek om deze status waardoor ze vaker slachtoffer worden. Het probleem in deze wijk is, dat mensen veel juwelen en goud in huis hebben. Zo mogen veel van de inwoners in deze wijk vanuit hun achtergrond geen rente heffen, dus houden ze hun geld gewoon thuis. De aanwezigheid van grote aantallen 'cash' en juwelen, maakt hen vervolgens een slachtoffer waar veel te halen is en dus een lucratief doelwit.

Informatiebehoefte

De wijkagent geeft aan dat informatiegestuurd werken de agent zeker kan helpen. Hij verwijst naar de gepresenteerde tabel op basis van deelonderzoek I daderanalyse. De huidige vorm van informatievoorzieningen zijn volgens hem te statistisch. Hierdoor kunnen mensen makkelijk in hokjes worden geplaatst. Sommige criminelen strijden om uit een situatie te komen, maar het kan voorkomen dat ze alsnog als veelpleger worden bestempeld. Vaak zijn de cijfers heel mooi, maar daar kan men op straat niet veel mee. Hij merkt op dat er veel meer kan worden gedaan met de beschikbare informatie. Als er een goede analist op wordt gezet kunnen er hele goede resultaten worden behaald. Een koppeling vanuit de gepresenteerde resultaten met namen, achtergrond en foto's is zeker zinvol. Het is voor de politie ideaal als er ieder halfjaar een update komt met de stand van zaken.

Voor zijn gevoel loopt de politie achter als het gaat om informatie gestuurd werken. Hij benadrukt wel dat de informatiesystemen beginnen te werken, maar dat de uitwisseling van informatie tussen het buitengebied en Utrecht van essentieel belang is.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

De wijkagent is sceptisch over de plotselinge daling. Er kan namelijk een veelpleger zijn aangehouden of een verschuiving hebben plaatsgevonden naar autokraken. Woninginbraken hebben toen ook meer aandacht gekregen, dat kan geresulteerd hebben in meer aanhoudingen. De aangiftebereidheid speelt ook een rol, sommige mensen hebben het idee dat de politie toch niets doet.

Verder geeft de wijkagent een advies om het inbrakenteam uit te bereiden. Als voorbeeld noemt hij het oprichten van een groot team voor HIC, ongeveer 15 tot 20 personen die alle inbraken, straatroven en overvallen doorneemt. De achtergronden van deze personen moeten dan bestaan uit een deel recherche, blauw en analisten.

Wijkagent wijk B

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema op een van de Utrechtse Politiebureaus op 16 september 2014.

Eigen ideeën categorisering

De wijkagent maakt een onderscheid in de doelgroep van woninginbrekers, namelijk in gelegenheidsinbrekers en georganiseerde inbrekers. De gelegenheidsinbrekers pakken alles wat ze pakken kunnen en doen het vooral vanuit een geldelijk gewin. In deze categorie zitten veelal de junks die snel geld nodig hebben. De georganiseerde woninginbrekers weten waar ze voor komen en kiezen hun slachtoffers uit. Er zijn twee soorten groepen, die van de jonge jongens en de mobiele bendes. De 'jonge jongens' breken in, in hun eigen wijk. Het valt net niet onder 'gelegenheid' omdat er wel degelijk een organisatie aan vooraf gaat. Ook zij kiezen hun slachtoffers uit. De mobiele bendes (mobiel banditisme) trekken erop uit naar de buitengebieden om dorpen leeg te trekken. De uitvoering van deze inbraken is op detailniveau veel beter uitgevoerd. Er is meer over nagedacht en voorbereid, waardoor ze precies weten waar ze in de woning moeten zijn.

De gelegenheidsdaders zie je vaker individueel en de mobiele bendes eigenlijk in groepsverband. Voorverkenningen gebeuren vaak individueel, maar de uitvoering wordt vooral gepleegd in groepsverband. Hoe groot de groepen verhoudingsgewijs zijn, is lastig in te schatten.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk

De wijkagent geeft aan dat de groep verdachten op basis van de categorisering geen homogeen gezelschap is als het gaat om de soort strafbare feiten die gepleegd worden en de frequentie ervan. Verder ontwikkelt de één zich anders dan de ander, zo is de één meer een generalist en de ander een specialist. Dat heeft ook te maken met de verschillende redenen waarom crimineel gedrag wordt gepleegd. Enerzijds kan het zijn om een verslaving te ondersteunen en anderzijds om status te vergaren. Voor de grootste groep jongeren geldt, dat hun gedrag wel als homogeen kan worden weggezet, dat is de groep die het verkeerde voorbeeld krijgt van de andere jongens op straat. Ook ondersteunt hij het verband tussen de startleeftijd, variëteit en frequentie. Dat komt door de manier waarop de jongeren hun criminele carrière starten. Hoe meer delicten ze plegen, des te ernstiger het wordt. Je ziet ze heel snel kiezen voor vermogensdelicten of drugsdelicten.

Er zijn heel veel generalisten en een deel daarvan wordt een specialist. De jongeren zijn de generalisten en de oudere jongens de specialisten. Een aantal van de ouderen blijven generalist, dat zijn eigenlijk de 'losers'. Dan is er nog een groep jongeren die beginnen als generalist en uiteindelijk stoppen omdat ze structuur krijgen in hun leven.

Startleeftijd

De meeste verdachten komen op jonge leeftijd in beeld. Dat wat er geregistreerd wordt vormt geen goed beeld van wat er werkelijk gebeurt. De meeste jongeren zullen op 13/14jarige leeftijd beginnen met inbreken of een autokraak. In de beginfase zullen ze eerst op de uitkijk staan en zo doorgroeien. Deze start is voor zowel de latere generalisten als specialisten in het begin hetzelfde.

Leeftijdscategorie

De verdachten die worden aangehouden zijn meestal tussen de 15 en 18 jaar (adolescentie).

Variëteit

De wijkagent geeft aan dat het een verspreid delictgedrag is. De groep start veelal met auto-inbraken en pas na een aantal jaren gaan ze zich specialiseren. Het gaat erom waarin mensen zich het beste voelen en waarin ze zich hebben gespecialiseerd. Eigenlijk doen ze wat ze kennen en kunnen. Het gedrag blijft niet beperkt tot vermogensdelicten, geweld wordt wel degelijk gebruikt door de jongeren. Ze schrikken niet terug om geweld te gebruiken als het nodig is omdat de drempel laag is. Verder zit er niet direct een verschil tussen de jongeren die in de eigen wijk inbreken of naar Noord-West trekken.

Frequentie

De wijkagent vindt dat er relatief weinig inbraken zijn in zijn wijk. In de wijken waarin meer welvaart is wordt aan de lopende band ingebroken, zo is zijn idee.

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

De Marokkaanse vertegenwoordiging in de wijk is hoog, ongeveer 75%. Veel van deze Marokkanen zijn voornamelijk van jongere leeftijd. Voor veel van de jonge jongens geldt dat ze een verkeerd voorbeeld hebben gehad van de overige leden in het gezin. Hierdoor beginnen ze ook vroeg met het plegen van delicten. Door een gebrek aan opvoeding starten ze vroeg en is het voor hen gemakkelijk om lekker door te blijven gaan. Kenmerken voor een gezonde omgeving om te voorkomen dat iemand op een crimineel pad komt, zijn onder andere school, werk en een stuk sturing vanuit thuis. Het overbrengen van normen en waarden door de ouders is heel belangrijk. Ouders weten niet wat hun kind doet op straat en dit heeft vooral met hun culturele achtergrond te maken. De jongeren willen snel geld verdienen en status verwerven. Mensen met dure apparatuur en de nieuwste technische snufjes voelen – en gedragen – zich beter dan personen die dit niet hebben. Dit vormt een onderdeel van hun straatcultuur en draagt bij aan het plegen van criminele activiteiten. Snel geld verdienen voor mooie apparatuur is voor hen vaak alleen mogelijk door het plegen van een woninginbraak. Hoe jonger zij starten, des te sneller de drempel wegvalt voor het plegen van een nieuw en ander delict. Structuur in het leven is een belangrijke factor in het voorkomen van een criminele carrière.

Woon- en verblijfplaats

Het grootste deel van de jongeren heeft een dak boven hun hoofd.

Woonwijk versus pleegwijk

De wijkagent herkent het beeld dat de meeste verdachten van woninginbraak wonen in Zuid-West, Vleuten- De Meern, Noord-West of Overvecht. De inbraken in zijn wijk worden veelal gepleegd door de jongeren die in deze wijk wonen.

Sociaal economisch status

De slachtoffers van woninginbraak hebben veelal een lagere sociale economische status. Dat heeft met een aantal factoren te maken. Zo wonen er veel mensen met laag sociaal economische status in de wijk. Aangezien jongeren vaak in de eigen woonomgeving inbreken, is het niet zo gek dat deze groep slachtoffers dan overheerst. Daarnaast is het goed om naar de kwaliteit van het hang-en-sluitwerk te kijken. Hoe beter de kwaliteit, hoe minder snel er wordt ingebroken. Vooral bij de oudere sociale huurwoningen geldt dat het hang-en-sluitwerk niet optimaal is. Veel slecht hang-en-sluitwerk is de afgelopen jaren al vervangen, maar als iemand binnen wil komen, dan komen ze uiteindelijk toch wel binnen.

Informatiebehoefte

Door de HIC-groep wordt natuurlijk ook al prioriteit gegeven aan bepaalde HIC-feiten. Maar systematische daderanalyse kan het werk zeker versterken. Hij verwijst naar de tabel zoals deze hem is voorgelegd. Als je weet welk deel van de daders – met naam en toenaam - verantwoordelijk is voor het grootste deel van de delicten, dan kan dit helpen in je aanpak. Het is van belang te weten 'wie' het zijn, wat ze doen en waar ze actief zijn. Als deze groep wordt aangehouden ga je dat merken in de cijfers.

De namen bij de minder schrijnende gevallen kunnen nuttig zijn. Hoe meer informatie, des te beter. Als er een naam wordt aangeleverd, dan is het ook heel handig om de modus operandi te benoemen. Een specifieke manier van inbreken kan herleidbaar zijn tot een specifieke dader of groep daders. De achterliggende gegevens achter de tabel zouden zeker helpen.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

De wijkagent geeft aan niet met zekerheid te kunnen zeggen waar de daling in het aantal inbraken in 2012 vandaan kan komen. Het hele HIC-fenomeen draait nu ongeveer een jaar en daarvoor zijn er wel initiatieven geweest om inbraken te voorkomen. Mogelijk dat dit verband houdt met de daling.

Wijkagent wijk C

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema op een van de Utrechtse politiebureaus op 23 september 2014

Eigen ideeën categorisering

De wijkagent maakt onderscheid tussen twee verschillende groepen woninginbrekers: gelegenheidsinbrekers en georganiseerde inbrekers. De eerste groep - vaak onvoorbereid - zijn de inbrekers die langs huizen lopen en van de gelegenheid gebruik maken iets mee te nemen. Waarschijnlijk waren ze niet eens met de intentie gekomen om in te breken, maar ze worden verleid door de mogelijkheid die ontstaat. Deze groep bestaat uit voornamelijk jonge inbrekers die uit verveling handelen. De tweede groep kenmerkt zich door hun specifieke organisatie. Je hebt in deze vorm jeugdgroepen en de oudere groepen. Als voorbeeld noemt hij de wat oudere Turkse jongeren. Zij plegen hun inbraken georganiseerd en proberen 'low-profile' te blijven. Hierdoor trekken ze het buitengebied in. Deze oudere groepen plegen ook zwaardere delicten. In deze wijk worden ze veel door de politie gecontroleerd en dat maakt het voor hen erg frustrerend. In de buitengebieden zijn ze nog anoniem. De leeftijdsrange van dit soort georganiseerde groepen ligt tussen de 18 jaar en 25 jaar. Qua verhouding zijn er vooral georganiseerde groepen woninginbrekers in de wijk dan solisten. Een groep inbrekers bestaat gemiddeld uit 3 à 4 personen omdat er altijd mensen op de uitkijk staan. De wijkagent geeft aan - in tegenstelling tot andere wijken – een vertegenwoordiging te zien van jongens met een Turkse afkomst.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk

De wijkagent geeft aan dat de groep verdachten op basis van de categorisering geen homogeen gezelschap is als het gaat om de soort strafbare feiten die gepleegd worden en de frequentie ervan. Dit geldt wel voor de afkomst van de verdachten.

De ene verdachte ontwikkelt zich anders dan de ander. Andere problemen laten ook een ander delictgedrag zien. Soms doet zich ook een kans aan voor een jongere, zoals het krijgen van werk. Uit een groep stappen is heel moeilijk voor ze en dit wordt door hun inside informatie ook eigenlijk niet

geaccepteerd. De wijkagent heeft er onvoldoende zicht op of er een duidelijk verband bestaat tussen startleeftijd, variëteit en frequentie.

Startleeftijd

Een jongere pleegt niet zomaar een woninginbraak, maar daar gaat al een crimineel pad aan vooraf. De startleeftijd voor de gelegenheidsinbreker is niet standaard. De één begint op 15 jaar en de ander met 17 jaar. Als er wordt gekeken naar een groep jonge inbrekers dan is het jongste lid 14 jaar en de rest ongeveer 17 jaar.

Leeftijdscategorie

Bij aanhouding vallen de verdachten veelal in de categorie adolescenten en jongvolwassenen.

Variëteit

Van inbreken in woningen word je niet rijk, of je moet het heel vaak doen maar dat levert veel meer risico's op. Het geldt dat wordt verdiend met een inbraak wordt besteed aan drugs. Omdat inbraken niet veel geld opbrengen worden daders ook uitgedaagd om andere delicten te plegen waar ze meer geld mee kunnen verdienen. Voordat de jongere een inbraak pleegt is hij veelal betrokken geweest bij delicten zoals overlast, vernieling, belediging, winkeldiefstal, auto-inbraak, en druggerelateerde zaken. Jeugdgroepen richten zich niet alleen op één soort delict. De groepen die auto-inbraken plegen, die ga je later ook terugzien als woninginbrekers. Meestal is het aantal overige delicten daaromheen ook erg groot. De georganiseerde oudere inbreker gaat vaak nog verder en kan ook in verband worden gebracht met delicten als: hennepkwekerijen en ripdeals. Hun netwerk is nu ook regiobreed in plaats van lokaal.

Status speelt eveneens een belangrijke rol voor de variëteit van delicten. Jongens op straat krijgen meer status als ze meer ernstige delicten plegen. Er wordt een bepaalde status verleend aan het plegen van een woninginbraak. De wijkagent noemt als voorbeeld: als iemand niet wordt gepakt door de politie als hij een inbraak heeft gepleegd dan krijgen ze nog meer status. Dit merk je aan de manier waarop ze praten over de delicten, want ze zijn heel trots op het feit dat ze dit soort dingen durven. De manier waarop je met de politie omgaat en de hoeveelheid antecedenten die iemand op zijn naam heeft staan dragen ook bij aan een bepaald statusniveau. Een opleiding heeft op straat bijna geen status. Het 'streetwise' zijn en het gedrag dat je vertoont tegenover bijvoorbeeld de politie geven je een bepaalde status. Jongeren die bovenaan in een groep staan vertonen vaak grensverleggend gedrag. Een jongen die op het HAVO zit is vaak slim genoeg om te beseffen dat het niet slim is om leider van een groep te zijn, omdat dit mogelijk problemen kan veroorzaken in de toekomst.

Frequentie

Geen informatie

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

Opvoeding is heel belangrijk in het voorkomen van een criminele carrière, maar er zijn veel meer factoren die erin meespelen of iemand instroomt in een criminele wereld, zoals:

- De locatie waar de jongere opgroeit
- De vrienden van de jongere
- Verstandelijk vermogen van een jongere

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

De opvoeding van huis uit kan prima zijn, maar dan kan de beperking er toch voor zorgen dat iemand alsnog crimineel verzeild raakt in allerlei problemen. De Marokkaanse jeugd die opgroeit bij zijn ouders en zich binnenshuis heel goed gedraagt, kan zich buitenshuis heel anders gedragen. De

jongeren zitten eigenlijk tussen verschillende culturen in: de cultuur van thuis, de cultuur van het land van herkomst, de cultuur op straat en de cultuur op school. De jongeren zijn heel sterk op zoek naar een eigen cultuur want ze worden overal heen geslingerd. Een gezin waarbij een vader ontbreekt, kan ook een oorzaak zijn voor een stap richting criminele carrière. De wijkagent constateert dat jongeren die opgroeien in een éénuoudergezin sterk vertegenwoordigd zijn in groepen. Een opleiding, school, een huis en misschien een vriendin zijn factoren waardoor bepaalde personen uit een crimineel milieu kunnen komen. Een vriendin kan voor iemand al een factor zijn om geen tijd meer te steken in het plegen van delicten.

LVB

De wijkagent dacht aan een verhouding van LVB in de jeugdgroepen en gaf aan dat hij het lastig vond om een schatting te geven. Van de 11 jongeren in één bepaalde groep, was er van 10 bekend dat ze onder behandeling staan voor LVB. Binnen groepen kunnen jongeren een hiërarchische status vergaren door met andere delicten mee te gaan. Een jongen met een verstandelijke beperking zal binnen zo'n groep gepest worden, maar tijdens delicten zal hij een positie krijgen waarin hij het minst kwaad kan doen, zoals op de uitkijk staan. De jongens kunnen opschuiven op de ladder door te laten zien dat ze nergens bang voor zijn en meedoen. De meeste status krijgen ze door als enige voor een delict op te draaien die met meerdere personen is gepleegd en daarbij niet de namen te noemen van de andere aanwezigen.

Woon- en verblijfplaats

De wijkagent vindt het lastig een inschatting te geven over de woon- en verblijfplaats van verdachten. In een schatting geeft hij aan, dat iets meer dan de helft een vaste woon- of verblijfplaats heeft.

Woonwijk versus pleegwijk

De woonwijk en pleegwijk verschilt per groep, de jongere groepen breken vooral in, in de eigen wijk. De oudere groepen plegen meer inbraken in het buitengebied. Zij zijn vaak ook mobieler doordat ze een rijbewijs hebben.

Sociaal economisch status

Het is onbekend in hoeverre de slachtoffers in de betreffende wijk vaker een lage sociale economische status hebben.

Informatiebehoefte

Systematische daderanalyse – op basis van het voorgelegde tabel - zal het politiewerk zeker versterken en zinvol zijn. Het zou dan ook zinvol zijn om de namen aangeleverd te krijgen van zowel de ernstige als de minder ernstige delictplegers. Hierdoor kan een bestaand beeld van een verdachte worden bevestigd of ontkracht. De politieorganisatie is nog erg onwetend en het zou voor de politie een enorme duw in de rug zijn als ze weten wat de cijfers concreet betekenen, gecombineerd met manier van werken en samenwerkingsverbanden. De achterliggende gegevens uit de tabel kunnen heel goed het werk van de politie verbeteren. Het aanleveren van gegevens over de modus operandi zou eveneens als zeer welkom worden beschouwd. Ook bij de minder ernstige delictgegevens kan het nuttig zijn om namen aan te leveren mits daar de nodige informatie aan gekoppeld is.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

Een verklaring is lastig te geven, aldus de wijkagent. Mogelijk dat één of meerdere aanhouding(en) van een woninginbreker terug te zien is in de cijfers.

Wijkagenten wijk D¹

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema op een van de Utrechtse politiebureaus op 8 september 2014.

Eigen ideeën categorisering

De twee wijkagenten onderscheiden vier categorieën inbrekers.

De eerste categorie inbrekers zijn de beroepsinbrekers. Zij maken echt werk van het inbreken en bereiden zich in tegenstelling tot de andere groepen veel beter voor. Ze weten waar ze moeten zijn en wat de achtergrond is van het slachtoffer. Het slachtoffer wordt niet willekeurig uitgekozen, bepaalde personen vormen een doelwit. Vooral eigenaren van winkels en restaurants zijn goede doelwitten, omdat ze meestal hun geld op een bepaalde dag en tijd moeten afstorten. Beroepsinbrekers weten dit van te voren en gaan gericht te werk. Er gaan dagen aan voorbereiding vooraf aan een woninginbraak. De buit is vaak groot, dus ze zijn niet continu aanwezig. Echter, hun range beperkt zich niet alleen tot de stad Utrecht, ze breken ook in buiten de stad. Door hun goede voorbereiding schuwen ze het gebruik van geweld niet als er onverwachte gebeurtenissen plaatsvinden.

De tweede categorie betreft de 'cruisers'. Deze groep is het meest aanwezig in de stad. Het zijn de inbrekers die in de wijk inbreken waarin ze wonen. Ze kennen de vlucht- en sluiproutes in de wijk. Cruisers verrichten slechts matig voorwerk. Meestal beperkt het zich tot het type bewoner in een wijk. Cruisers zijn er meestal rond studentenwoningen omdat deze in het weekend meestal leeg zijn. Als ze zien dat er in een bepaalde woning een laptop wordt gebruikt, dan zullen ze dit onthouden en op een later moment terugkomen.

De derde categorie zijn de verslaafden/junks. Dit worden ook wel de kanslozen genoemd. Ze plegen een inbraak op het moment dat ze iets zien liggen achter een raam. Inbraken worden door deze groep gepleegd naast een scala aan andere delicten.

De vierde categorie wordt ook wel mobiel banditisme genoemd. Dit zijn groepen die zich door het land verplaatsen. Het zijn veelal Oost-Europeanen die in groepjes te werk gaan en voornamelijk in wijken huishouden die goede ontsluitingsroutes hebben richting provinciale wegen en snelwegen. Deze groepen richten zich niet op één plek, maar door een aantal dorpjes reizen om vervolgens 'goede' wijken te selecteren. In één avond/nacht kunnen ze dus in meerdere dorpen zijn geweest. In Utrecht is Leidsche Rijn vaak een makkelijk doelwit omdat het direct naast de snelweg ligt en zodoende eenvoudig is om te verlaten.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen wijk

De wijkagenten geven aan dat de groep verdachten op basis van de categorisering geen homogeen gezelschap is. Desondanks vertonen ze op bepaalde vlakken wel homogeen gedrag. Zo vertonen zowel allochtonen van Marokkaanse afkomst net als autochtone Nederlanders hetzelfde gedrag wat betreft het werken in groepen en startleeftijd. Gevoelsmatig is het percentage Marokkanen dat betrokken is bij woninginbraken wel groter.

Startleeftijd

De ontwikkeling van crimineel gedrag is eveneens geen homogeen verschijnsel. De één start heel vroeg en de ander niet. De één wordt wellicht eerder uit het crimineel milieu getrokken door te verhuizen. Er bestaat een duidelijk verband tussen startleeftijd, variëteit en frequentie. Een vroege

¹ De uitwerking van dit interview is gebaseerd op een gesprek met twee wijkagenten uit dezelfde wijk.

startleeftijd geeft meer ruimte om een carrière op te bouwen. Daarbij neemt de ernst van delicten toe naarmate de tijd vordert. Ze merken op: 'De perfecte misdaadpleger is alleen', om de kans op verraad door een compagnon te verkleinen. Een jeugdige Marokkaan die pas net komt kijken gaat niet alleen, altijd in groepsverband. Zijn ze jong, dan durven ze niet alleen in te breken. Er zijn altijd handlangers op jongere leeftijd. Als ze ouder zijn zie je vaker dat ze kiezen voor een kleiner groepsverband of alleen.

Leeftijdscategorie

De leeftijdscategorie verschilt per categorie inbreker. De groep beroepsinbrekers zit grotendeels tussen de 25 en 35 jaar oud. De cruisers - de plaatselijke jongeren die gaan inbreken in de eigen wijk - zijn tussen de 14 en 25 jaar oud. Als het gaat om de categorie verslaafden/junks dan valt op dat zij relatief gezien een hoge leeftijd hebben. De vorm mobiel banditisme laat een uiteenlopend beeld zien qua leeftijd. Ze beginnen zo'n beetje rond 18/19 jarige leeftijd en er zijn uitschieters tot 40 jaar. Overall gezien komt ruim de meerderheid voor het 25ste levensjaar al in aanraking met de politie en justitie voor een woninginbraak. De meesten komen binnen als ze in de adolescentie fase zitten, 15 of 16 jaar.

Variëteit

De variëteit is in een aantal voorgaande categorieën anders van aard. Je ziet dat de meesten beginnen met een eenvoudige winkeldiefstal, dan voor het eerst in beeld komen en dat de ernst toeneemt naarmate ze ouder worden. Voor wat betreft een woninginbraak zie je dat ze op jongere leeftijd eerst nog een poging inbraak doen, omdat ze simpelweg nog niet weten hoe het werkt. Daarna worden ze misschien een keer gepakt voor een echte woninginbraak. Meestal hanteert de inbreker dezelfde werkwijze (modus operandi) bij een inbraak omdat hij deze methode kent. De 'bekende' inbrekers worden herkend aan hun modus operandi en de wijk waarin wordt ingebroken.

De variëteit is ook afhankelijk van de categorie woninginbrekers. De beroepsinbrekers zien overal geld, hun variëteit is hoog. Naast hun grote vangsten met woninginbraken, zijn ze vooral erg actief met geldkwesties. Met woninginbraken houden ze hun vangst hoog, maar er zijn ook andere delicten waarmee ze geld kunnen verdienen. Om hun vangsten veilig te stellen mijden beroepsinbrekers het gebruik van geweld niet. De variëteit van de gepleegde delicten van de categorie cruisers blijft meestal beperkt tot vermogensdelicten. Soms is zichtbaar dat 'cruisers' eerst worden gepakt voor een inbraak in een bedrijf en later pas overgaan op woninginbraken. De categorie verslaafden/junks doen aan allerlei soorten delicten om maar aan hun 'shot' te komen. Meestal vertrouwen ze op hun oude technieken of specialiteiten. De één doet aan autokraken, de ander jat fietsen. Het draait voornamelijk om geld en een makkelijke buit. De categorie mobiel banditisme houdt zich meestal bezig met één specifiek delict zoals diefstal van auto's, woninginbraken of georganiseerde winkeldiefstallen.

Frequentie

Geen informatie

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

Woon- en verblijfplaats

Het merendeel van de verdachten heeft een vaste woon- en verblijfplaats. Dit geldt niet voor groepen buitenlanders (mobiel banditisme). Zij worden naar Nederland gereden en dan meestal bij kennissen of vrienden ondergebracht.

Woonwijk versus pleegwijk

De meeste inbrekers wonen in dezelfde wijk waar ze de woningbraken plegen. Dit wordt makkelijker naarmate de wijk relatief meer inwoners heeft.

Sociaal economisch status

Het gaat niet specifiek om de lage sociaal economische status maar om de kwaliteit van hang- en sluitwerk. De mensen die het sociaal economisch slechter hebben dan anderen wonen vaak in oudere woningen met achterstallig hang- en sluitwerk. Dit maakt een woning een makkelijker doelwit dan een beter beveiligde woning.

Informatiebehoefte

Informatiegestuurd werken vraagt om een goed overzicht van zowel harde als zachte informatie. Zachte informatie wordt gebruikt om tot bewijs te komen via bijvoorbeeld aandachtsvestigingen en 'sfeerverbalen'. Dit soort documentatie wordt vastgelegd door de wijkagenten en kan wellicht in een later stadium bruikbaar zijn. Het zou zeker interessant zijn om de namen te weten van de personen die schuil gaan achter de hoge frequentie, hoge variëteit. Met het vrijgeven van de namen kan een mooie TOP-constructie worden gemaakt. Het zou interessant zijn als er ook gegevens bekend zijn over hun werkelijke activiteit. Deze manier van daderanalyse heeft zeker toegevoegde waarde. Het is erg tijdsintensief, maar voorziet de beleidskant van de politie van nuttige informatie. Hiervoor is wel meer capaciteit nodig om analisten meer ruimte te geven voor deze vorm van daderanalyse.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

Een mogelijke verklaring kan worden gezocht in de startfase van de dadergerichte aanpak dat toen van de grond kwam. Ook een aantal aanhoudingen van 'zware beroepsinbrekers' heeft er toen toe bijgedragen dat het aantal inbraken in die periode tussen oktober 2011 en eind 2012 lager was. Hierbij wordt gemeld dat het direct zichtbaar is als een aantal inbrekers langere tijd worden opgeborgen. Zo was één gepakte inbreker verantwoordelijk voor minimaal één inbraak per dag. Op sommige dagen pleegde hij er drie of vier. Afhankelijk van de lengte waarop men vast zit, wordt een daling in het aantal inbraken direct zichtbaar.

Reclasseringsmedewerker Reclassering Nederland, regio Utrecht (E)

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema op een locatie van Reclassering Nederland op 29 september 2014.

Eigen ideeën categorisering

De reclasseringsmedewerker maakt onderscheid tussen een jongere en oudere woninginbreker. De jongere pleegt een woninginbraak vaker in groepsverband terwijl de oudere vaker als solist opereert. De omvang van een groep ligt gemiddeld op 3 à 4 jongeren. Er zijn ook groepen met een omvang van 7 à 8 jongeren. De solisten zijn vooral de woninginbrekers die van de gelegenheid gebruik maken, zoals een deur die openstaat en dan naar binnen gaat om snel geld te verdienen. Bij de groepen is vaker te zien dat er op een bepaalde manier wordt voorbereid, in sommige gevallen een wel erg gebrekkige voorbereiding. Daarnaast zijn er ook beroepscriminelen, maar die ziet de Reclassering niet vaak terug. De oudere inbrekers die bij de reclassering komen zijn meestal verslaafden.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen werkzaamheden

De reclasseringsmedewerker geeft aan dat de groep die zij behandelt op basis van de categorisering geen homogeen gezelschap is als het gaat om soort strafbare feiten die worden gepleegd en de frequentie ervan. Zij herkent in haar cliënten vooral de generalisten, maar heeft ook zeker te maken

met de specialisten, maar in mindere mate. De behandeling van specialisten en generalisten loopt erg uiteen. Er wordt vooral via risico-assessment (RISc; Recidive Inschattingen Schalen) gekeken naar de criminogene factoren van een cliënt, op basis daarvan worden specifieke interventies gepleegd. Het gaat dan om 13 domeinen met specifieke criminogene factoren waaronder ook delictgeschiedenis en strafblad. Er zit dan ook een duidelijk verband tussen startleeftijd, variëteit en frequentie: hoe eerder iemand begint, des te groter de kans is, dat een persoon daar hardnekkig in blijft. Er zijn weinig mensen die een echte carrière proberen op te bouwen. Mensen die zich bezighouden met het delict woninginbraak hebben een hele hoge kans op recidive.

Startleeftijd en leeftijdscategorie

Door de werkzaamheden bij de verslavingsreclassering is het beeld van de reclasseringsmedewerker over woninginbrekers in de stad veranderd. De focus van haar werkgebied ligt op de doelgroep volwassenen en niet op jongeren. Ze ziet vooral personen met een oudere leeftijd, maar ze weet dat de meeste personen op jongere leeftijd beginnen. De jongeren komen vooral terug bij de jeugdreclassering. Het beeld dat een beperkte groep van volwassenen een eerste aanhouding heeft in de volwassen leeftijdscategorie is herkenbaar. Verdachten van woninginbraak vallen vooral in de categorie adolescentie of jongvolwassenen.

Frequentie en variëteit

De hoog frequente pleger maakt zich vooral schuldig aan vermogenscriminaliteit waaronder ook bedrijfsinbraken en ook huiselijk geweld komen redelijk vaak voor. Het is heel divers wat ze plegen, je ziet ze terug over meerdere categorieën. Gewelddelicten gaan relatief vaak samen met een verslaving in drugs of alcohol. Specialisten in vermogenscriminaliteit hebben de voorkeur voor een bepaald soort delict, maar plegen ook andere delicten zoals bedrijfsinbraken en fietsendiefstallen.

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

Wat een mens meekrijgt vanuit huis is ontzettend belangrijk. Als ouders hun kind stimuleren in het halen van een opleiding en het vinden van fatsoenlijk werk, dan zal een jongere zich ook meer inspannen om datgene te bereiken. Verwaarlozing en een familie met een strafblad draagt ook zeker bij aan het ontwikkelen van een criminele carrière. Als iemand deel uitmaakt van een groep jongeren waar crimineel gedrag de norm is, dan zal zo'n jongere ook sneller daarin vervallen. Opvoeding is belangrijk, maar hoeft dus niet geheel bepalend te zijn. Ook jongeren van goede komaf kunnen een zijstap nemen in de criminaliteit.

LVB

De meeste cliënten zijn makkelijk te manipuleren en over te halen en dat is een kenmerk van licht verstandelijk beperkte personen. Ze kunnen niet goed nadenken over wat de gevolgen zijn. Het IQ wisselt tussen de 80 en 100. Juist bij jongeren zie je een groep meelopers omdat ze licht verstandelijk beperkt zijn. Van een deel van de jongeren die binnenkomen bij de Reclassering Nederland is al bekend dat er sprake is van een LVB, soms wordt dit vastgesteld tijdens een traject van de reclassering. Ze vermoedt dat zeker 50% van de cliënten die binnenkomen bij de Reclassering licht verstandelijk beperkt is. Deze cliënten met een LVB kunnen niet slimmer worden gemaakt, van belang is wel om hen weerbaarder te maken.

Woonwijk versus pleegwijk

Er zijn buurten waar steevast meer inbraken zijn dan in andere buurten. De plaats waar wordt ingebroken verschilt heel erg, de inbraken lijken zich te verschuiven binnen Utrecht. Sommige mensen hebben niet een hele goede beveiliging maar hebben wel een duur huis.

Interventies

De rechter kan allerlei interventies opleggen aan een bepaald persoon. De strafrechter kan enkelbanden, taakstraffen, ambulante en klinische behandelingen en boetes opleggen. Het is aan de Reclassering om per individu te kijken welke maatregelen het beste passen. Het is lastig aan te geven welke maatregel bij een cliënt effectief is. Een enkelband wordt wel gezien als een ernstige beperking van de vrijheid, dus vormt het een ingrijpende maatregel. Zwakbegaafden vinden het heel prettig om een structuur te hebben op basis van de enkelband. Het merendeel van de groep cliënten vindt het best lastig om met zo'n enkelband om te gaan.

Nazorg

Het OM en de politie hebben de aanpak van woninginbrekers verstevigd. Er is veel aandacht besteed aan opsporing en aanhouding. In de toenmalige aanpak werd weinig aandacht besteed aan nazorg en gedragsverandering, dit was niet geborgd. Woninginbrekers worden vaak geschorst na voorgeleiding en daarna worden ze onvoldoende in de gaten gehouden. Met als gevolg dat ze zich weer begeven op het inbrekerspad. Het uiteindelijke doel is om een gedragsverandering te bewerkstelligen bij cliënten om hun kans op recidive te verminderen.

Informatiebehoefte

In het veiligheidshuis komen de namen van de zwaardere woninginbrekers ter sprake en krijgen ze een plaats in de Top-X. Het gaat dan om de personen die vele vormen (hoge variëteit) van strafbare feiten plegen met een hoge frequentie. Om die reden vermoedt de reclasseringsmedewerker, dat de namen die schuilhouden achter het voorgelegde tabel, al bekend zijn. Het aanleveren van de namen kan geen kwaad en kan dan ter bevestiging van de eigen gegevens worden gebruikt.

De namen en achtergrond van verdachten is zeker voor wijkagenten en opsporingsmedewerkers relevant. Specifieker op de dader ingaan, kan leiden tot een goede verdieping over onder andere de criminogene factoren. Dit betekent wel dat er meer diepgang moet komen en met het gesprek moet worden aangegaan met de jongeren zelf. Hierdoor krijg je meer inzicht in risico- en beschermingsfactoren en daardoor een betere daderanalyse. Dat iemand dakloos is wil namelijk niet zeggen dat iemand delicten gaat plegen.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

De reclasseringsmedewerker kan geen concrete verklaring geven voor de daling van woninginbraken in 2012. Ze hoopt dat de bewustwording van de burger eraan heeft bijgedragen dat de burger beter nadenkt over het voorkomen van inbraken. Het thema woninginbraak staat ook in de belangstelling van de media omdat de overheid er een speerpunt van heeft gemaakt.

Medewerker Reclassering Nederland (F)

Dit interview is afgenomen door Derk Alkema op een locatie van Reclassering Nederland op 30 september 2014. De werkzaamheden van de respondent zijn vooral beleidsmatig. Om die reden heeft de respondent niet alle vragen kunnen beantwoorden.

Eigen ideeën categorisering

De verschillen tussen de woninginbrekers zijn zo groot dat zij niet als één groep kunnen worden gegeneraliseerd. Categoriseren is daardoor lastig. De achtergronden zijn heel verschillend, denk dan aan factoren als afkomst en de rol binnen de groep als initiatiefnemer of meeloper. Er zijn allerlei redenen waarom mensen een woninginbraak plegen.

Een groot deel wordt gepleegd vanuit de gelegenheid. Het gaat dan om daders die een kans zien om ergens in te breken omdat er bijvoorbeeld een raam open staat. Haar idee is dat de woninginbraken worden gedomineerd door de gelegenhedeninbreker.

Reactie en aanvulling vanuit de eigen werkveld

Startleeftijd

De jongeren zijn vaak al bekend bij de politie voordat zij woninginbraken plegen.

Leeftijdscategorie

Jongeren tussen de 16 en 25 jaar oud vormen de grootste groep woninginbrekers. Maar ook daarbuiten zijn er uitlopers maar die komen minder vaak voor.

Variëteit

Personen kunnen in hun delict-gedrag op de ladder stijgen als zij zich schuldig maken aan ernstigere delicten. In de praktijk zijn er generalisten en specialisten. De groep generalisten kan groot worden genoemd, het aantal specialistische inbrekers is beperkter.

Frequentie

Woninginbrekers worden in vergelijking met overvallers minder vaak opgepakt.

Aanvullingen vanuit de eigen expertise

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

Het ontstaan van crimineel gedrag kan grotendeels in de opvoeding worden voorkomen, en daar ligt niet alleen een rol weggelegd voor ouders. Ook scholen en sportclubs hebben een verantwoordelijkheid om jongeren te wijzen op hun gedrag. Dat is ook de plicht van de samenleving.

LVB

Bij behandeling van licht verstandelijk beperkten is het van belang dat er rekening wordt gehouden met de beperking van de cliënt. Ze moeten goed gediagnosticeerd worden en moeten voldoende zorg krijgen. Soms gaat het om hele simpele dingen om te voorkomen dat ze recidiveren. Het gaat dan om factoren als een dak boven het hoofd, eten, een douche en een dagbesteding. Het is goed om ook te kijken naar de rol van een licht verstandelijk beperkte overvaller. Die is vaak beperkt tot het op de uitkijk staan, hij zou dan een andere aanpak verdienen dan degene die het delict pleegt.

Interventie

Voorkomen is beter dan genezen, er zijn nog veel mogelijkheden in de preventie van inbraken. Dit geldt ook voor een dadergerichte aanpak en een afgemeten behandeling. Er bestaat geen aanpak voor 'de woninginbreker' omdat ze allemaal een andere achtergrond hebben en een persoonlijke aanpak nodig hebben voor hun gedrag. Men pleegt wel eenzelfde delict, maar hun manier van opereren en hun problematiek zijn allemaal anders.

De politie heeft veel aandacht besteed aan de bewustwording omtrent hang- en sluitwerk en burgerparticipatie. Bewustwording van de burger door het verspreiden van folders ervaart de beleidsmedewerker als een prettige methode en een vlak waarop absoluut nog veel winst te behalen valt.

De reclasseringsmedewerker vindt dat er heel voorzichtig moet worden omgegaan met het schorsen van de straf van een woninginbreker. De straf voor een woninginbraak wordt door de dader gevoelsmatig als relatief laag ervaren. De oplossing ligt niet per definitie in een hogere straf, maar wel in het geven van een gerichte straf. Een woninginbreker kan met een woninginbraak wellicht op het punt staan om ook andere ernstige delicten te plegen. Bij een schorsing is een enkelband een ideaal middel om te zorgen dat iemand binnen een bepaalde structuur blijft. Structuur is voor een verdachte zijn belangrijkste houvast om recidivering te voorkomen.

De Reclassering is in de dagelijkse praktijk ook bezig met het heropvoeden van delinquenten. Belangrijke factoren die daarbij niet mogen worden vergeten zijn: een dagbesteding, dak boven je hoofd, zorg en behandeling.

4. Resultaten: reactie op conclusies uit deel 1

Een aantal conclusies uit deelonderzoek I zijn in beknopte bewoordingen voorgelegd aan de respondenten met de vraag in hoeverre deze voor hen in de dagelijkse praktijk herkenbaar zijn. Zoals te zien in onderstaande tabel worden de meeste conclusies herkend door de wijkagenten. Enige discrepantie is te vinden in reactie op de conclusies 6, 10 en 12. Deze discrepantie wordt nader toegelicht waarbij ook aandacht is besteed aan de reactie op conclusie 13 vanwege de relevantie ervan. Vanuit de reclassering is door respondent F niet op alle conclusies antwoord gegeven omdat zij een meer overstijgende beleidsmatige rol heeft en daardoor te weinig inzicht in de Utrechtse situatie. De andere reclasseringsmedewerker werkt wel binnen het onderzochte gebied en haar bevindingen komen nagenoeg overeen met die van de wijkagenten.

Bevindingen wijkagenten	Wijkagent A	Wijkagent B	Wijkagent C	Wijkagenten D
1 Homogeniteit strafbare feiten	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar
2 Homogeniteit ontwikkeling	Twijfel	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar
3 Verband tussen factoren	Herkenbaar	Herkenbaar	Twijfel	Herkenbaar
4 Vermogensdelicten	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar
5 Eerste aanhouding volwassenen	Beetje herk.	Herkenbaar	Geen idee	Herkenbaar
6 Solisten versus groepsverband	Onherkenbaar	Twijfel	Onherkenbaar	Herkenbaar, mits
7 Adolescent of jongvolwassen	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar
8 Marokkaanse nationaliteit	Herkenbaar	Herkenbaar	Onherkenbaar	Herkenbaar
9 Woon of verblijfplaats	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar
10 Woonplaats verdachten	Herkenbaar	Herkenbaar	Geen idee	Geen idee
11 Woonwijk versus pleegwijk	Herkenbaar	Herkenbaar	Twijfel	Herkenbaar
12 Lage sociale status	Herkenbaar	Herkenbaar	Geen idee	Herkenbaar, mits
13 Systematisch daderanalyse	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar	Herkenbaar

Bevindingen reclassering	Reclasseringsmedewerker E	Reclasseringsmedewerker F
1 Homogeniteit strafbare feiten	Herkenbaar	Herkenbaar
2 Homogeniteit ontwikkeling	Herkenbaar	Herkenbaar
3 Verband tussen factoren	Herkenbaar	Herkenbaar
4 Vermogensdelicten	Herkenbaar, mits	-
5 Eerste aanhouding volwassenen	Herkenbaar	Herkenbaar
6 Solisten versus groepsverband	Onherkenbaar	Herkenbaar
7 Adolescent of jongvolwassen	herkenbaar	Herkenbaar
8 Marokkaanse nationaliteit	Herkenbaar	-
9 Woon of verblijfplaats	Herkenbaar	-
10 Woonplaats verdachten	Herkenbaar	-
11 Woonwijk versus pleegwijk	Herkenbaar	-
12 Lage sociale status	Twijfel	-
13 Systematisch daderanalyse	Herkenbaar	-

Bevindingen van de wijkagenten

Conclusie 6 De helft van de onderzochte woninginbraken lijkt te zijn gepleegd door één persoon. De andere helft werd meestal gepleegd door twee personen.

Twee van vier wijkagenten geven aan dat de meeste inbraken in groepsverband plaatsvinden. Het gaat dan veelal om een jonge categorie verdachten. Dit wordt door wijkagent D ondersteund met de kanttekening, dat het afhankelijk is in welke leeftijdsfase een woninginbraak wordt gepleegd. Op jongere leeftijd wordt een inbraak vaker in groepsverband gepleegd en op een oudere leeftijd vaker individueel.

Conclusie 10 De meeste verdachten uit onze groep wonen in Zuid-West, Vleuten- De Meern, Noord-West of Overvecht

Twee van de vier wijkagenten geven aan geen antwoord te kunnen geven op deze conclusie. De genoemde wijken vallen niet onder het werkgebied van deze twee wijkagenten, dat kan een verklaring geven voor deze onwetendheid. Voor de overige twee wijkagenten geldt dat zij één van de genoemde gebieden uit deze conclusie als werkgebied hebben.

Conclusie 12 In sommige wijken hebben de meeste slachtoffers van woninginbraak een lage sociaal economische status.

Drie van de vier wijkagenten geven aan dat zij dit beeld herkennen maar plaatsen daarbij een kritische noot. Het is volgens hen niet de lage sociale status die het slachtofferschap bevordert maar de kwaliteit van de leefomgeving en het gedrag van deze doelgroep. Zo wordt aangegeven dat de kwaliteit van het hang- en sluitwerk van de woningen waar deze doelgroep in woont, veelal te wensen overlaat. Daarbij is de buit die in dergelijke woningen te verkrijgen is erg groot, het gaat dan om veel cash en juwelen.

Conclusie 13 Systematische daderanalyse kan politiewerk versterken.

Alle wijkagenten ondersteunen deze conclusie. Ze verwijzen naar tabel 7.5², welke laat zien dat en aantal personen uit alle drie de leeftijdsgroepen, vele vormen (hoge variëteit) van strafbare feiten plegen met een hoge frequentie. Ze zijn van mening dat het zeer zinvol is om bijbehorende namen te kennen van de ernstige delictplegers. Deze manier van daderanalyse heeft zeker een toegevoegde waarde.

² De tabel 7.5 uit deelrapportage I. De tabel is toegevoegd in de interviewleidraad van bijlage I

5. Conclusies

De overkoepelende vraag van dit onderzoek was of experts uit de praktijk de conclusies uit het eerste deel van het onderzoek naar daderanalyse woninginbrekers herkennen. Daarnaast is ook gevraagd naar de mening van experts ten aanzien van het verloop van het aantal woninginbraken in 2012.

Bijna alle conclusies uit het eerste deel van het onderzoek blijken door de experts te worden herkend.

Er is twijfel over de conclusie dat de helft van de onderzochte woninginbraken lijkt te zijn gepleegd door één persoon en de andere helft meestal door twee personen. De wijkagenten hebben de indruk dat veel inbraken in groter verband plaatsvinden.

De conclusie ten aanzien van de woonplaats van verdachten wat betreft buurt en sociaal economische status wordt ook betwijfeld. Sommige wijkagenten geven aan op die buurten geen zicht te hebben en ook wordt gesteld dat er meer factoren meespelen en misschien wel belangrijk zijn dan de sociaal economische status. De experts geven aan dat slachtofferschap hier ook mee samenhangt. Mensen die het sociaal economisch relatief slechter hebben, zijn ook vaker slachtoffer van woninginbraak. Zij wonen vaker in woningen met een matig hang- en sluitwerk. Zwak hang- en sluitwerk maakt een woning een makkelijker doelwit voor inbrekers. Ook is er relatief veel te halen bij deze doelgroep, zij bewaren vaak veel geld en juwelen thuis.

Eigen categorisering

Groepen woninginbrekers worden veelal onderscheiden in gelegenheidsdaders en georganiseerde daders die een inbraak vooraf voorbereiden. Georganiseerde inbrekers bereiden zich voor en kiezen doelbewust een slachtoffer omdat bij dat specifieke slachtoffer veel te halen valt.

Gelegenheidsinbrekers plegen overwegend alleen, georganiseerde inbrekers komen vaker in groepsverband voor.

De respondenten geven aan dat zij herkennen dat de groep verdachten van woninginbraak overwegend bestaat uit verdachten met een Marokkaanse achtergrond. Ook wordt gesteld dat in sommige wijken een oververtegenwoordiging van Marokkanen is. Het is dan ook niet zo gek dat deze groep daar overheerst.

Leeftijdscategorie

Per categorie inbreker verschilt de leeftijd, maar de experts zijn het met elkaar eens dat het gros van de woninginbrekers een adolescente of jongvolwassen leeftijd heeft.

Startleeftijd

De startleeftijd van verdachten loopt uiteen tussen het 12e levensjaar en 15e levensjaar. Dit is de leeftijd waarop verdachten voor het eerst in beeld komen bij de politie, maar dan is er nog geen zicht geweest op wat er zich daarvoor allemaal heeft afgespeeld.

Variëteit en frequentie

Per verdachte verschilt de ontwikkeling van een criminele carrière. Respondenten gaven aan dat jongeren aan het begin van hun delinquente carrière generalisten zijn en zich later ontwikkelen tot specialisten. Omdat inbraken relatief weinig geld opbrengen worden woninginbrekers ook uitgedaagd om delicten te plegen waar meer geld mee te verdienen valt. Binnen de jeugdgroepen kunnen leden een hogere status behalen met het plegen bepaalde delicten, dit leidt tot grensverleggend gedrag. De experts onderschrijven het gegeven dat de ernst van delicten toeneemt naarmate mensen meer delicten plegen.

Thuisituatie en persoonlijke ontwikkeling

Opvoeding van een kind is een zeer bepalende factor voor het ontstaan van delinquent gedrag, zo geven de experts aan. Het bieden van structuur door de ouders en school wordt gezien als een positieve factor in het voorkomen van een criminele carrière. De gevaren voor jongeren liggen op straat waarin ze heel sterk worden geraakt door de hangcultuur en oudere jongens die een verkeerd voorbeeld geven en daarmee het gedrag van jongere jongens beïnvloeden.

LVB

Verscheidende respondenten geven aan dat de groep woninginbrekers ook gedeeltelijk bestaat uit mensen met een licht verstandelijke beperking. Deze jongens vormen een makkelijk doelwit en zijn vaak de meelopers. Het is belangrijk om hen voldoende structuur te bieden om recidivekans te verkleinen.

Pleegwijk versus woonwijk

De respondenten geven aan dat ze ondersteuning zien in de conclusie dat de meeste verdachten een vaste woon- of verblijfplaats hebben en voornamelijk woonachtig zijn in de wijken Zuid-West, Vleuten-De Meern, Noord-West en Overvecht. Er is gedeeltelijke ondersteuning voor het plegen van woninginbraken binnen de eigen woonwijk. Als verdachten ouder worden en hun rijbewijs behalen, dan zijn ze vaker te vinden in de buitengebieden. De inbrekers die wel in de 'eigen' wijk inbreken, doen dit omdat ze de routes kennen en doelgericht te werk kunnen gaan.

Systematische daderanalyse

Alle respondenten zijn het erover eens dat systematische daderanalyse het politiewerk kan versterken. Twee wijkagenten geven aan dat de politie ernstig achterloopt in informatie gestuurd werken en zij zien daarom grote voordelen in het verder uitbreiden van informatie-uitwisseling. Informatie moet wel behapbaar zijn voor wijkagenten. Aan statistiek wordt weinig waarde gehecht, het gaat om de gegevens achter de getallen. Het zou zeker interessant zijn om de namen te weten van de personen die schuil gaan achter de hoge frequentie en hoge variëteit.

Verklaring voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012

Er kan geen eenduidige verklaring worden gegeven voor de daling van het aantal woninginbraken in 2012. Wel werd opgemerkt dat vanaf 2012 de dadergerichte aanpak werd ingevoerd en dit mogelijk een verklaring kan zijn. Ook wordt er verwezen naar mogelijke aanhoudingen van hoog frequent woninginbrekers. De experts zijn het niet met elkaar eens over de verklaring voor de daling.

Literatuurlijst

Billiet, J., Waage, H. (2006). *Een samenleving onderzocht; methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek*. Uitgeverij de Boeck, Antwerpen.

Donker, A., Verstrate, A., Shem-Tov, Y., Alkema, D. (2014). *Daderanalyse woninginbrekers: Onderzoek naar de daderkenmerken van de woningbraken in de gemeente Utrecht in de periode 2011-2013*. Utrecht.

Verhoeven, N. (2011). *Wat is onderzoek; praktijkboek methoden en technieken voor het hoger onderwijs*. Boom Lemma uitgevers, Den Haag.

Bijlage I interviewleidraad

Opening

Kort voorstellen. Uitleg geven over het onderzoek: Kwantitatieve analyse met betrekking tot woninginbrekers. Korte uitleg over wat er allemaal is gedaan in het onderzoek. Doelstellingen bespreken en aangeven wat de vraag was vanuit de gemeente.

1. Eigen ideeën categorisering

Als u kijkt naar uw eigen expertise, denkt u dat er verschillende categorieën woninginbrekers zijn? Waarin zouden deze categorieën woninginbrekers van elkaar verschillen?

2. Reactie en aanvulling op onze categorisering

Uitleg geven over startleeftijd, frequentie en variëteit. Literatuur wijst uit dat er een aantal factoren zijn die onderscheidend zijn voor de criminele 'carrière' van een delinquent.

- a) Herkent u vanuit de eigen expertise deze factoren?
- b) Lijkt het u van belang onderscheid te maken in
 - startleeftijd (eerste mutatie politie)?
 - frequentie?
 - variëteit?

Tabel 7.5 laten zien.

- c) Deze tabel laat zien dat een aantal personen uit alle drie de leeftijdsgroepen, vele vormen (hoge variëteit) van strafbare feiten plegen met een hoge frequentie.
 - Ziet u het als zinvol voor uw werk om de bijbehorende namen te kennen van deze ernstige delictplegers?
 - En bent u ook geïnteresseerd in de groep die juist heel laag scoort op beide kenmerken?

3. Inschatting 'eigen' lokale populatie woninginbrekers

- a) Als u denkt aan de uw bekende groep woninginbrekers in uw eigen wijk (voor wijkagenten) of de stad (recherche), kunt u een inschatting maken hoe zij gemiddeld scoren op:
 - Leeftijdscategorie
 - Frequentie
 - Variëteit
- b) Zijn er naar uw idee in uw wijk (voor wijkagenten) of de stad (recherche) meer specialistische woninginbrekers (die verder geen delicten plegen) of meer generalisten (die zich schuldig maken aan allerlei vormen van criminaliteit)?

4. Informatiebehoefte

- a) Heeft u ideeën met welke kenmerken wij verdere analyse zouden moeten uitbreiden, zodat het voor u zinvolle informatie kan opleveren?

Lijst met conclusies voorleggen, lijst langslopen en aangeven of ze wel of niet worden herkend als zinvol.
[Vooral waarom wel of niet herkend is zeer interessant]

- b) Lijst conclusies langslopen

5. Afsluiting

In 2012 is er een opvallende daling waargenomen in het aantal inbraken in de gemeente Utrecht.

Als u terugkijkt naar de periode tussen oktober 2011 en eind 2012, kunt u zich dan herinneren of er een andere aanpak is geweest? Wat zou volgens u een verklaring kunnen zijn voor de daling in het aantal woninginbraken?

Bijlage A:

Tabel 7.5: Variëteit en frequentie gecombineerd voor de drie leeftijdscategorieën.

Frequentie	Variëteit in delictplegen: Aantal delictscategorieën waarin verdacht							
	1	2	3	4	5	6	7	Totaal
	Adolescenten							
1 t/m 10	32,5% (n=25)	23,4% n=18	19,5% (n=15)	3,9% (n=3)	-	-	-	79,3%
11 of meer	1,3% (n=1)	2,6% (n=2)	11,7% (n=9)	5,2% (n=4)	-	-	-	20,8%
<i>Totaal</i>	33,8% (n=26)	26,0% n=20	31,2% (n=24)	9,1% (n=7)	-	-	-	100%
	Jongvolwassenen							
1 t/m 10	22,7% (n=32)	17,0% (n=24)	14,2% (n=20)	2,1% (n=3)	1,4% (n=2)	-	-	57,4%
11 of meer	1,4% (n=2)	2,8% (n=4)	15,6% (n=22)	12,1% n=17	8,5% n=12	2,1% (n=3)	-	42,5%
<i>Totaal</i>	24,1% (n=34)	19,8 (n=28)	29,8% (n=42)	14,2% (n=20)	9,9% (n=14)	2,1% (n=3)	-	100%
	Volwassenen							
1 t/m 10	12,7% (n=13)	6,9% (n=7)	2,0% (n=2)	1,0% (n=1)	-	-	-	22,6%
11 of meer	-	3,9% (n=4)	19,6% (n=20)	26,5% (n=27)	17,6% (n=18)	6,9% (n=7)	2,9% (n=3)	77,4%
<i>Totaal</i>	12,7% n=13	10,8% (n=11)	21,6% (n=22)	27,5% (n=28)	17,6% (n=18)	6,9% (n=7)	2,9% (n=3)	100%

Bijlage B: Conclusies uit het eerste deel van het onderzoek Daderanalyse
woninginbrekers:

1. De onderzoeksgroep verdachten is geen homogeen gezelschap,
 - niet op soort strafbare feiten
 - niet op aantal strafbare feiten.
2. De onderzoeksgroep verdachten is qua ontwikkeling van crimineel gedrag geen homogeen gezelschap.
3. Er is een overduidelijk verband tussen startleeftijd, variëteit en frequentie.
4. Er zijn verdachten die zich alleen aan vermogensdelicten schuldig lijken te maken, mogelijk alleen aan woninginbraak (specialisten).
5. Een klein deel van de verdachten, 6.5%, heeft een eerste aanhouding in de volwassen leeftijdscategorie (25 jaar en ouder)
6. De helft van de onderzochte woninginbraken lijkt te zijn gepleegd door één persoon. De andere helft werd meestal gepleegd door twee personen.
7. Mannelijke verdachten zijn bij aanhouding meestal adolescent of jongvolwassen.
8. Iets minder dan de helft van de verdachten bezit de Marokkaanse (1e of 2e) nationaliteit.
9. De meeste verdachten hebben een vaste woon of verblijfplaats, maar 14,2% is dakloos of zwervend.
10. De meeste verdachten uit onze groep wonen in Zuid-West, Vleuten- De Meern, Noord-West of Overvecht
11. Dit zijn ook de wijken (plus Leidsche Rijn, zonder Overvecht) waarin bovengemiddeld vaak pleegwijk en woonwijk van de verdachte gelijk is.
12. In sommige wijken hebben de meeste slachtoffers van woninginbraak een lage sociaal economische status.
13. Systematische daderanalyse kan politiewerk versterken.